

Grundlagsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om minimiskatt för stora koncerner

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om minimiskatt för stora koncerner (RP 77/2023 rd): Ärendet har remitterats till grundlagsutskottet för utlåtande till finansutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd, enhetschef Jari Salokoski, finansministeriet
- specialsakkunnig Laura Burmester, finansministeriet
- professor Olli Mäenpää
- docent Matti Urpilainen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieråd, professor Juha Lavapuro.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om minimiskatt för stora koncerner och att två lagar ändras.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

I propositionen ingår ett avsnitt om lagstiftningsordningen och propositionens förhållande till grundlagen. Regeringen anser det rekommendabelt att ett utlåtande om propositionen inhämtas av grundlagsutskottet.

Utlåtande GrUU 17/2023 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) Regeringen föreslår att det stiftas en lag om minimiskatt för stora koncerner. Genom lagen genomförs rådets direktiv (EU) 2022/2523 om säkerställande av en global minimiskattenivå för multinationella koncerner i unionen. Bakgrunden till direktivet är det projekt för att reformera den internationella inkomstbeskattningen som OECD har inlett. I direktivet är det fråga om att i EU-området genomföra vissa regler som hör till en global minimiskattenivå. Som det anges i propositionen är det fråga om en ny typ av lagstiftning som baserar sig på internationellt samarbete.

(2) Bestämmelserna är av betydelse framför allt med avseende på det som föreskrivs om statliga skatter i 81 § i grundlagen. Utifrån 81 § 1 mom. ska det bestämmas om statsskatt genom lag, som ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. Bestämmelsen förutsätter att det av lagen entydigt framgår vem som omfattas av skattskyldigheten. Regleringarna ska vara såtillvida exakt utformade att den prövningsrätt som de tillämpande myndigheterna har när det gäller att bestämma skattens storlek ska vara bunden till sin natur (RP 1/1998 rd, s. 135).

(3) Enligt propositionen (s. 123) baserar sig grunden för och skattskyldigheten för tilläggsskatterna enligt lagförslagen, med vissa rättelser, på den skattegrund som bestäms utifrån redovisningen. Redovisningsstandarderna bestäms utifrån den standard som den yttersta moderenheten använder för koncernbokslutet. Utgångspunkten för finländska koncernenheters GloBE-skattebas kan således vara en internationell redovisningsstandard, såsom en IFRS-standard eller en tredjefats egen standard.

(4) Enligt grundlagsutskottets uppfattning är redovisningsstandarderna för bestämmande av skattebasen enligt det aktuella lagförslaget tillräckligt väl preciserade i lagen. Användningen av standarderna i den föreslagna regleringen är motiverad med tanke på att det är fråga om ett system som är avsett att tillämpas globalt och där det har eftersträövats enhetlighet vid tillämpning i olika jurisdiktioner uttryckligen genom användningen av redovisningsstandarder. Av hela lagstiftningen (se särskilt 2 och 3 kap. i lagförslag 1) framgår enligt utskottet tillräckligt tydligt grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek. De föreslagna bestämmelserna är i detta särskilda regleringssammanhang inte problematiska med tanke på 81 § i grundlagen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Grundlagsutskottet anför

att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Utlåtande GrUU 17/2023 rd

Helsingfors 28.11.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Heikki Vestman saml
vice ordförande Vilhelm Junnila saf
medlem Fatim Diarra gröna
medlem Maria Guzenina sd
medlem Petri Honkonen cent
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Teemu Keskisarja saf
medlem Pihla Keto-Huovinen saml
medlem Anna Kontula vänst
medlem Johannes Koskinen sd
medlem Jarmo Lindberg saml
medlem Mira Nieminen saf
medlem Johanna Ojala-Niemelä sd
medlem Karoliina Partanen saml
medlem Onni Rostila saf
medlem Ville Skinnari sd
ersättare Ville Valkonen saml.

Sekreterare var

utskottsråd Liisa Vanhala.